ECLI:LV:RPPT:2020:0921.11096017320.2.S
Krimināllieta Nr. 11096017320
Arhīva Nr.K68-787-20/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 21.septembrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas
tiesnese Daina Treija,
piedaloties prokurorei Ilzei Ribakovai,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā

/pers. C/, personas kods /personas kods/,

apsūdzēts nozieguma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

Aprakstošā daļa

/pers. C/ izdarīja zādzību nelielā apmērā šādos apstākļos:

2019.gada 19.janvārī plkst.14.54 /pers. C/, atrodoties SIA "MAXIMA Latvija" veikala "MAXIMA" Dzirciema ielā 51, Rīgā, tirdzniecības zālē, mantkārīga motīva vadīts, nolūkā izdarīt zādzību no veikala paņēma:

- divas degvīna "Carskaja" 0,7 l tilpuma pudeles, katru 20,61 EUR vērtībā, kopsummā par 41,22 EUR;
- divas degvīna "Carskaja" 1 l tilpuma pudeles, katru 23,75 EUR vērtībā, kopsummā par 47,50 EUR, kuras paslēpa savā līdzpaņemtajā maisiņā, un izgāja no veikala par tām nesamaksājot.

Tādējādi /pers. C/ nozaga cietušajai SIA "MAXIMA Latvija" piederošu kustamu mantu 88,72 EUR vērtībā, t.i., nelielā apmērā.

Ar šādām darbībām /pers. C/ izdarīja Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

Motīvu daļa

Iztiesāšanas laikā apsūdzētais savu vainu visā viņam izvirzītajā un tiesas sēdē uzturētajā apsūdzībā Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā un izdarīto nožēloja. Lūdza neveikt lietā pierādījumu pārbaudi, norādot, ka viņam pilnībā saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

Prokurore uzturēja apsūdzētā lūgumu – neizdarīt lietā pierādījumu pārbaudi.

Tiesa, izskaidrojot procesā iesaistītajām personām pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.pantam nolēma neveikt lietā pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais atzīst savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, pieteica lūgumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu un piekrita šādas pārbaudes neizdarīšanai, turklāt tiesai pēc krimināllietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainīgumu viņam izvirzītajā un uzturētājā apsūdzībā.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā darbības ir kvalificētas pareizi un viņa vainīgums ir pierādīts pilnībā, līdz ar to /pers. C/ ir atzīstams par vainīgu un sodāms Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešās daļas nosacījumiem, pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otrās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas klasificējams kā tīšs mazāk smags noziegums.

No apsūdzības faktisko apstākļu izklāsta nepārprotami izriet, ka apsūdzētais ar savām tīšām, prettiesiskām darbībām ir vērsies pret īpašumu, apdraudot cietušās SIA "MAXIMA Latvija" mantiskās intereses.

Iztiesāšanas laikā, pārbaudot apsūdzētā /pers. C/ personību raksturojošos datus, noskaidrots: dzimis /datums/(lietas 62.lapa); neprecējies, apgādībā personu nav, līdz apcietinājumam strādāja celtniecībā, ir diagnosticētas vairākas hroniskas saslimšanas; ir reģistrēti administratīvie pārkāpumi (lietas 46.lapa); no Sodu reģistra izziņas redzams, ka uz lietas izskatīšanas brīdi apsūdzētajam ir taisīti 7 notiesājoši spriedumi, t.sk. trīs sodāmības dzēstas:

1. Ar Bauskas rajona tiesas **1996.gada 16.septembra** spriedumu pēc Latvijas Kriminālkodeksa 222.^{6} panta otrās daļas, 42.panta, ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu, sodu nosakot nosacīti, ar pārbaudes laiku uz 2 gadiem. Sodāmība dzēsta.
2. Ar Bauskas rajona tiesas **1998.gada 21.jūlija** spriedumu pēc Latvijas Kriminālkodeksa 222.^{6} panta otrās daļas, 39.panta, 42.panta, ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu, sodu nosakot nosacīti, ar pārbaudes laiku uz 2 gadiem. Spriedums stājies spēkā 1998.gada 3.augustā. Sodāmība dzēsta.
3. Ar Rīgas apgabaltiesas **2004.gada 26.novembra** spriedumu pēc Krimināllikuma 176.panta ceturtās daļas, 233.panta trešās daļas, ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem un ar policijas kontroli uz 2 gadiem un ar mantas konfiskāciju. Spriedums stājies spēkā 2005.gada 8.novembrī. Atbrīvots nosacīti pirms termiņa 2010.gada 13.septembrī. Sodāmība dzēsta.
4. Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas **2012.gada 28.marta** spriedumu pēc Krimināllikuma 253.^{1} panta pirmās daļas, piemērojot Krimināllikuma 51.pantu, ar brīvības atņemšanu uz 4 gadiem 6 mēnešiem un ar policijas kontroli uz 3 gadiem. Spriedums stājies spēkā 2013.gada 2.jūlijā. Atbrīvots pēc soda izciešanas 2015.gada 6.oktobrī. Sodāmība nav dzēsta.
5. Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018.gada 11.aprīļa spriedumu pēc Krimināllikuma 253.^{2} panta pirmās daļas, piemērojot Krimināllikuma 51.pantu, ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem. Spriedums stājies spēkā 2018.gada 24.jūlijā. Atbrīvots pēc soda izciešanas 2018.gada 24.jūlijā. Sodāmība nav dzēsta.
6. Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas prokuratūras 2018.gada 7.septembra priekšrakstu par sodu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ar piespiedu darbu uz 100 stundām. Priekšraksts par sodu stājies spēkā 2018.gada 24.septembrī. Sodāmība nav dzēsta.

Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2019.gada 31.maija lēmumu piespiedu darbi ir atstāti ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 21.dienu. Lēmums stājies likumīgā spēkā 2019.gada 16.augustā.

1. Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2019.gada 10.maija spriedumu pēc Krimināllikuma 253.[2] panta pirmās daļas, piemērojot Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, pilnībā pieskaitot sodu pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018.gada 11.aprīļa sprieduma, ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem. Spriedums stājies spēkā 2019. gada 28.jūnijā. Sodāmība nav dzēsta.

Tiesas sēdē apsūdzētais, neapstrīdot savu vainīgumu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, norādīja, ka piekrīt visam apsūdzībā norādītajam, izdarīto ļoti nožēlo.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta ceturtās daļas noteikumiem – brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Lemjot jautājumu par kriminālsoda piemērošanu, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais ir vairākkārt sodīta persona, apsūdzēto /pers. C/ no jaunu likumpārkāpumu izdarīšanas nav spējuši atturēt viņam piespriestie kriminālsodi, jauns noziegums šajā lietā izdarīts nedzēstas sodāmības laikā, līdz ar to ir secināms, ka iepriekš noteiktie kriminālsodi nav bijuši pietiekami efektīvi un personībai atbilstoši, jo nav sasnieguši Krimināllikuma 35.pantā definētos ģenerālās un speciālās prevencijas uzdevumus.

Tā kā kriminālsodu politika pamatota ar taisnīguma atjaunošanas un prevencijas principiem, kas prezumē tādu krimināltiesisko sodu un līdzekļu piemērošanu, kas atbilst tieši konkrētam gadījumam, tad tiesa, nosakot apsūdzētajam soda veidu, ievērojot Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā norādītos soda veidu ietekmējošos apstākļus, kā arī apsūdzētā personu raksturojošās ziņas un viņa veselības stāvokli, tiesa atzīst, ka Krimināllikuma 35.panta definētos preventīvos soda mērķus ir iespējams panākt /pers. C/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu nosakot inkriminētā panta sankcijā paredzēto īslaicīgo brīvības atņemšanas sodu.

Turklāt tiesa norāda, ka atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumiem Nr.276 "Apcietināto un notiesāto personu veselības aprūpes īstenošanas kārtība" apsūdzētājam ir iespēja saņemt medicīnisko palīdzību noteiktā apjomā, arī atrodoties ieslodzījuma vietā, līdz ar to nav pamata piemērot citu soda veidu saistībā ar viņa veselības stāvokli, jo brīvības atņemšanas iestādē viņam tiek nodrošināta medicīniskā aprūpe.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli noziedzīgajā nodarījumā atzīst savas vainas vaļsirdīgu atzīšanu un izdarītā nožēlošanu, savukārt saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu tiesa par apsūdzētā atbildību pastiprinošo apstākli noziedzīgajā nodarījumā atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Tāpat tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, taču tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē, bet tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.pantam – viens no kritērijiem, lai krimināllietu varētu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes, ir apsūdzētā vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana.

Tā kā apsūdzētajam ir atzīts viens atbildību mīkstinošs un viens atbildību pastiprinošs apstāklis noziedzīgajā nodarījumā, tad tiesa, ņemot vērā soda noteikšanas vispārīgos principus un Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmuma 15.punktā norādīto rekomendāciju, kas noteic, ka atbildību pastiprinošu apstākļu esamība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams šādus apstākļus nekonstatējot, secina, ka apsūdzētajam par izdarīto noziegumu ir nosakāms inkriminētā panta sankcijā paredzētais īslaicīgās brīvības atņemšanas sods, taču ņemot vērā apsūdzētā ievērojamo vecumu un veselības stāvokli, viņam ir nosakāms inkriminētā panta sankcijā paredzētais īslaicīgas brīvības atņemšanas sods, kas pietuvināts tā minimālajam apmēram, ar mērķi – veicināt apsūdzētā atbildību resocializācijas pasākumu īstenošanā un soda efektivitātes kritēriju sasniegšanā.

Ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Kurzemes iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas 2020.gada 14.jūlija lēmumu kriminālprocesā Nr.11096017320 /pers. C/ piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā (lietas 35., 36.lapa).

Kriminālprocesa likuma 249.panta pirmā daļa noteic, ja procesuālā piespiedu līdzekļa piemērošanas laikā ir zudis vai mainījies tā piemērošanas pamats, mainījušies piemērošanas nosacījumi, personas uzvedība vai ir noskaidroti citi apstākļi, kas noteica piespiedu līdzekļa izvēli, procesa virzītājs pieņem lēmumu par tā grozīšanu vai atcelšanu.

Tiesa secina, ka drošības līdzekļa – uzturēšanās noteiktā vietā –, kas noteikts šajā kriminālprocesā, turpmākai piemērošanai nav pamata un piemērotais drošības līdzeklis ir grozāms uz apcietinājumu, lai nodrošinātu piespriestā soda izpildi.

Pirmstiesas kriminālprocesā par cietušo atzīta SIA "MAXIMA Latvija", kura Kriminālprocesa likuma 351.panta pirmās daļas noteiktajā kārtībā pieteica kaitējuma kompensāciju par /pers. C/ prettiesisko darbību rezultātā nodarīto mantisko zaudējumu 88,72 EUR apmērā.

Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmā daļa nosaka, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu.

Tiesa, izvērtējot konkrētā kriminālprocesa ietvaros cietušā pieteikumu par radītā kaitējuma kompensāciju 88,72 EUR apmērā, atzīst, ka tas ir pamatots un apmierināms pilnā apjomā. Ievērojot to, ka līdz iztiesāšanai kaitējums labprātīgi nav atlīdzināts, tad tas ir īstenojams piedziņas veidā no /pers. C/.

Elektroniskie dokumenti – CD disks ar videoierakstu, – atstājami glabāšanā pie krimināllietas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 520.pantu tiesa

nosprieda

/pers. C/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un noteikt sodu – īslaicīga brīvības atņemšana uz vienu mēnesi.

/pers. C/ brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņu skaitīt no 2020.gada 21.septembra.

/pers. C/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā, – grozīt uz apcietinājumu.

Noteikt SIA "MAXIMA Latvija" kaitējuma kompensāciju par mantisko zaudējumu 88,72 EUR (astoņdesmit astoņi *euro,* 72 centi) apmērā.

Piedzīt no /pers. C/ SIA "MAXIMA Latvija" labā tiesas noteikto kaitējuma kompensāciju 88,72 EUR (astoņdesmit astoņi *euro,* 72 centi) apmērā, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, un pienākumu iesniegt tiesai dokumentus par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu.

Elektronisko dokumentu – CD disku ar videoierakstu, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, – atstāt glabāšanā pie krimināllietas.

Spriedumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2020.gada 15.oktobra.

Tiesnese D.Treija